

**Handläggare**  
Nina Möрман Aldunge  
Telefon: 508 25 006

## Slutrapport från projektet Botorg för unga vuxna

### Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att godkänna slutrapporten.

Gillis Hammar  
FörvaltningschefEva Sandberg  
Avdelningschef

### Sammanfattning

Projektet Botorg för unga vuxna startade 2012-03-01 och avslutas 2013-12-31. Projektet har bestått av en öppen rådgivning i boendefrågor, uppsökande arbete på härbärgen/akutboenden och möjlighet till alternativa boendelösningar i akut- och korttidsboende för unga vuxna.

Slutsatserna från projektet är att unga vuxna som har haft kontakt med projekt Botorg upplever att de fått ökad kunskap och förbättrade förutsättningar att uppnå en stabil boendesituation. Unga vuxna i hemlöshet och i riskzon för hemlöshet har behov av råd och stöd. Att alternativa boendelösningar kunnat erbjudas har inneburit att utnyttjandet av härbärgesplatser minskat för målgruppen, men detta förutsätter att platserna subventioneras. Motivationsinriktat uppsökande arbete är verksamt för att nå unga vuxna med aktivt missbruk på härbärgen/akutboenden.

### Bakgrund

Socialförvaltningens tidigare projekt Unga vuxna i hemlöshet avslutades februari 2012. Detta projekt visade att många unga vuxna som projektet hade kontakt med hade stora brister i kunskap om hur socialtjänsten, bostadsmarknaden, arbetsmarknaden och olika myndigheter fungerar samt att det

saknas boendalternativ för unga vuxna med och utan missbruksproblem.

Projekt Botorg för unga vuxna startade 2012-03-01 och kommer att avslutas 2013-12-31.

## **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom Socialtjänstavdelningen.

## **Projekt Botorg för unga vuxna**

För att tillvarata stadsdelsförvaltningarnas perspektiv i arbetet med unga vuxna i hemlöshet eller i riskzon för hemlöshet medverkade socialsekreterare från fyra stadsdelsförvaltningar i projektet på halvtid under 2012. Socialsekreterare från Enheten för hemlösa och Socialjouren deltog också i projektet på halvtid under samma period. Under 2013 har projektet bestått av fem heltidsanställda socialsekreterare på Uppsökarenheten för vuxna.

## **Målgrupp**

Målgruppen för projektet är unga vuxna 18-25 år som befinner sig i en hemlöshetssituation eller i riskzon för hemlöshet.

## **Projektinnehåll**

Projektet har bestått av tre delar: en öppen rådgivning i boendefrågor, akut- och korttidsboende samt uppsökande arbete på stadens härbärgen/akutboenden.

### *Öppen rådgivning i boendefrågor*

Den öppna rådgivningen i bostadsfrågor har erbjudit unga vuxna

- samhällsinformation,
- råd i sociala frågor,
- stöd i kontakt med myndigheter samt
- stöd i att söka bostad på ett strukturerat sätt.

Verksamheten har tagit emot unga vuxna för besök under vissa tider utan tidsbeställning samt haft telefonmottagning under kontorstid dels för unga vuxna dels för professionella som kommer i kontakt med målgruppen.

### *Uppsökande arbete*

För att erbjuda råd och extra stöd till de unga vuxna som befinner sig på akutboenden/härbärgen arbetar en medarbetare på Botorg, sedan oktober 2012, uppsökande och med daglig uppföljning av

de placeringar som gjorts föregående dag av unga vuxna på akutboenden/härbärgen. Bortorg arbetar även med de unga vuxna som placerats genom projektets akut- och korttidsplatser.

#### *Akut- och korttidsplatser*

För att undvika att unga vuxna placeras på akutboende/härbärge har projektet kunnat erbjuda ett antal akut- och korttidsplatser för personer som är i behov av tillfälligt boende. Akutplatserna beviljas av Socialjouren och Hemlöshetsmottagningen under jourtid och kan bokas fram till nästa vardag. Korttidsplatserna beviljas (i samråd med projektet) främst av handläggare på stadsdelsförvaltningarnas försörjningsstödsenheter.

Bortorg kan erbjuda platser på boenden med olika inriktning och med olika nivåer av stöd utifrån den unge vuxnes behov. Boendet anpassas efter den unges psykiska hälsa, kön och eventuellt missbruk. Platserna finns i Bortorgs lokaler på Krukmakargatan 36A i form av korttidsboende samt akutplatser inom stadens stödboenden Bandhagshemmen<sup>1</sup>, Lönner<sup>2</sup>, Syrenerna<sup>3</sup> och Giovanni<sup>4</sup>.

#### **Arbetsätt**

Projektet har arbetat motiverande och stödjande för att hjälpa den unge vuxne att hitta mer långsiktiga boendelösningar. Där behov har funnits har samverkans-/nätverksmöten hållits med handläggare på stadsdelsförvaltningarna och andra aktörer.

Samtliga projektmedarbetare är utbildade i samtalsmetoden motiverande samtal, MI. MI är en personcentrerad form av vägledning grundad på samarbete för att framkalla och stärka individens motivation till förändring.

Under projektiden har en Bosökarguide utvecklats som är till gagn för unga bostadssökande, handläggare och övriga medarbetare. Denna guide används dagligen i arbetet. För ett mer strukturerat bostadssökande har checklistor utformats. En mall för en initial bedömning av boendesituationen har sammanställts.

Inom projektet har också en närmare kartläggning gjorts av målgruppen som varit i kontakt med projektet.

---

<sup>1</sup> Drogritt stödboenden för män och kvinnor med beroendeproblematik och/eller psykiska funktionshinder

<sup>2</sup> Drogritt stödboende för kvinnor och män från med missbruksproblem

<sup>3</sup> Drogritt stödboende för kvinnor

<sup>4</sup> Akut- och korttidsboende i lägenhetskorridor för flickor och pojkar 13-20 år

## Statistik

### Den öppna rådgivningen

Det vanligaste uppdraget har varit stöd i bostadssökande, socialtjänstfrågor gällande rättigheter och skyldigheter, hjälp till akut logi och övrigt stöd. Det har inte funnits några skillnader mellan unga män och kvinnor. Behovet av stöd har varierat från enstaka besök upp till stödkontakter över ett år.

Under perioden 2012-03-01-2013-06-30 har Botorgs öppna rådgivning haft totalt 915 kontakter<sup>5</sup>. 561 (61%) av dessa kontakter har varit med män och 354 (39%) med kvinnor.

Under perioden 2013-01-01–2013-06-30 har projektet uppmärksammat och initierat kontakt med 74 unga vuxna, varav 20 kvinnor och 54 män. Totalt 26 av 74 (35 %) unga vuxna projektet initierat kontakt med uppger att de har en missbruksproblematik. Det finns ingen skillnad mellan män och kvinnor. Detsamma gäller psykisk ohälsa där 26 av 74 (35 %) unga vuxna uppger detta problem. Något som är genomgående i målgruppen är att det saknas stödjande nätverk.

I den målgrupp projekt Botorg möter tillhör 54 % den yngsta gruppen till och med 21 år.

### Det uppsökande arbetet

Under första halvåret 2013 har Botorg sökt upp och initierat kontakt med 23 unga vuxna som logerats på härbärgen/akutboenden. Av dem var 17 män och 6 kvinnor. Av de 17 männen har 14 haft missbruksproblem och för övriga tre finns inget känt missbruk. Samtliga sex kvinnor har haft missbruk. Känd psykisk ohälsa har funnits hos nio män och fyra kvinnor i målgruppen.

### Akut- och korttidsplatser

Tillsammans med de personer som erbjudits boende på Krukmakargatan är det totalt 79 personer som fått akut logi och korttidsboende i 3084 dygn inom ramen för projektet. Utifrån erfarenheter från tidigare projekt är det troligt att en del av dem skulle ha placerats på härbärgen/akutboenden om inte projektet hade funnits. De alternativa platserna har möjliggjort att unga

vuxna i hemlöshet, som inte befinner sig i ett aktivt missbruk, har kunnat erbjudas drogfria logiplatser.

### **Extern utvärdering av projektet**

En extern utvärdering har genomförts med uppföljning av de personer som erbjudits boende på Krukmakargatan samt en kartläggning av besökare på den öppna rådgivningen.

Utvärderingen gjordes av Håkan Källmén, som är docent i psykologi, och forskningsassistent Elisabet Karlsson-Rådelius. Utvärderingen bifogas i sin helhet som bilaga.

Resultatet av enkätundersökningen visar att besökare på den öppna rådgivningen använder mer narkotika än befolkningen i motsvarande ålder. Känslan av sammanhang, som uttrycker hur man upplever livet i termer av begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet, låg på betydligt lägre nivå än övrig befolkning i samma åldersgrupp. Upplevelsen av egenmakt (förmåga att påverka sin livssituation) ligger på samma nivåer som långvarigt hemlösa i projektet Bostad först<sup>6</sup> (Källmén, Karlsson Rådelius, 2013).

I utvärderingen av Botorg intervjuades åtta unga vuxna som bott på logiplatserna som funnits inom ramen för Botorgsprojektet. I intervjuerna framkom att de unga vuxna upplever att de kunnat samla tankarna och börja planera sin framtid under tiden de haft ett boende och haft kontakt med Botorg. De anser att vistelsen inneburit att de fått struktur i vardagen.

”Gemensamt för dem alla är att de saknar nätverk av vuxna, personalen har fungerat som ställföreträdande föräldrar då de satt gränser, ställt krav och gett stödande samtal.”

”Stödet som de intervjuade har fått på Botorg har i de flesta fall förändrat deras inställning till den egna förmågan att ordna upp sitt liv. De flesta hade lärt sig mer om hur samhället fungerar och dessutom lärt sig att söka bostad och arbete på ett mer strukturerat sätt”. (Källmén, H., Karlsson Rådelius, E., 2013, s 2-3)

---

<sup>6</sup> Samverkansprojekt mellan Stockholm stad och stadsmissionen där långvarigt hemlösa erbjuds boende i egen lägenhet med individuellt utformat stöd i boendet.

## **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Projektet har skapat alternativa boendeplatser på Krukmakargatan och inom befintligt utbud inom Boende- och behandlingsenheten. Detta har gjort att färre unga vuxna placerats på härbärgen/akutboenden under projekttiden. Platserna har subventionerats för att alternativ till härbärg/akutboende ska erbjudas till samma kostnad för placering förvaltningar som för logi på härbärg/akutboende.

Det är angeläget att staden kan erbjuda stöd till alla unga vuxna i hemlöshet eller i riskzon för hemlöshet i staden, eftersom många i projektets målgrupp inte vet vart de ska vända sig när det gäller boende och många stadsdelsförvaltningar inte heller kan erbjuda specifikt stöd i boendefrågor till dessa unga vuxna.

Projektet har visat att

- unga vuxna som har haft kontakt med projekt Botorg upplever att de fått ökad kunskap och förbättrade förutsättningar att uppnå en stabil boendesituation
- det finns ett behov av råd och stöd för unga vuxna i hemlöshet och i riskzon för hemlöshet samt
- det är verksamt med motivationsinriktat uppsökande arbete för att nå unga vuxna på härbärg med aktivt missbruk.

I uppdraget för Botorg har ingått att arbeta uppsökande och med daglig uppföljning av de placeringar som gjorts föregående dag av unga vuxna på akutboenden/härbärgen. Uppföljningen har visat antalet placeringar på härbärg/akutboende platser har minskat för unga vuxna under projekttiden när förvaltningen erbjudit alternativa boendelösningar till samma subventionerade kostnad som för boende på härbärg/akutboende.

Den externa utvärderingen visade att de unga vuxna som projektet haft kontakt med hade samma låga nivå på upplevelsen av egenmakt, d.v.s. förmågan att påverka sin livssituation, som långvarigt hemlösa i projektet Bostad först. Förvaltningen bedömer att det är viktigt att unga vuxna även framöver kan fångas upp i ett tidigt skede och att de kan erbjudas ett förstärkt stöd samt vid behov också alternativa boendeplatser, eftersom det annars kan finnas risk för att de blir kvar i långvarig hemlöshet och utsatthet.

Förvaltningen återkommer i verksamhetsplanen för 2014 där en permanentning av verksamheten presenteras enligt förslag till budget för 2014.

### **Bilagor**

- 1 Anette Arebo och Linnea Hanning: Slutrapport för projektet Botorg för unga vuxna, Socialförvaltningen, Uppsökarenheten för vuxna, augusti 2013
- 2 Källmén, H., Karlsson Rådelius, E. :Utvärdering av Botorg för unga vuxna. Kartläggning av klienter i öppen rådgivning och Intervjuer med unga vuxna som bor eller har bott i Projekt Botorgs tillfälliga boende. Stockholm: Centrum för psykiatriforskning, april 2013